

Aan

Minister
CC Stas

nota

Beslisnota bij kamerbrief vragen van het lid Krul (CDA)
over het bericht over regels rond verlichting windmolens

TER BESLISSING

Datum

24 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/142828

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afd. Luchtvaartveiligheid

Beslistermijn

26 mei 2023

Bijlage(n)

Aanleiding

Op 11 april 2023 is er een bericht verschenen op de website van Regio Noordkop waarin wordt gemeld dat het College van de gemeente Hollands Kroon in een brief aan de minister van IenW heeft verzocht de regels voor obstakelverlichting van windmolens per 1 januari 2024 te wijzigen. Naar aanleiding van dit bericht heeft het lid Krul (CDA) op 14 april vragen gesteld over de regels voor de verlichting van windmolens. Op 3 mei heeft u een uitstelbrief aan de Kamer gestuurd. In de beantwoording aan de Kamer gaat u in op de regels voor obstakelverlichting op windparken en de mogelijkheid om nu al naderingsdetectie toe te passen om de ervaren hinder van de obstakelverlichting te reduceren.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van bijgevoegde Kamerbrief met beantwoording van de vragen.

Kernpunten

De vragen hebben betrekking op meerdere onderdelen van het beleid en de regelgeving voor obstakelverlichting op windturbines en de mogelijkheid om met behulp van naderingsdetectie de obstakelverlichting uit te schakelen als er geen luchtvaartuig in de buurt van het windpark aanwezig is. Hierdoor wordt een groot deel van de tijd de hinder weggenomen. Het college en lid Krul zijn in de veronderstelling dat naderingsdetectie nu nog niet kan worden toegepast bij windpark Wieringermeer en roepen daarom de minister op om hier snel de benodigde regelgeving voor vast te stellen. Vooruitlopend op de formele regelgeving kan echter al naderingsdetectie worden toegepast op basis van de in het informatieblad¹ opgenomen voorschriften en de gemaakte afspraken tussen de windenergiesector (NWEA), het ministerie van IenW en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). De exploitant van windpark Wieringermeer heeft begin mei (na de Kamervragen) een verzoek tot instemming met het gebruik van naderingsdetectie bij de ILT ingediend.

Krachtenveld

Obstakelverlichting is noodzakelijk om piloten van luchtvaartuigen te waarschuwen voor een hoog obstakel, zoals een windturbine, om een botsing te voorkomen. Het is een internationale verplichting om obstakels van 150 meter of

¹ Informatieblad aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland (Strct. 31428, 2020)

hoger van obstakelverlichting te voorzien. Dit is van belang voor zowel militaire als civiele vliegers en daarmee voor het ministerie van Defensie en het ministerie van IenW. De ILT beoordeelt verlichtingsplannen van windparken en draagt ervoor zorg dat de juiste obstakelverlichting is aangebracht. De laatste jaren is er een grote toename van windturbines en deze worden steeds hoger met als gevolg dat er overal obstakelverlichting op moet worden geplaatst. Deze verlichting leidt tot hinder bij omwonenden van windparken. Gevolg is dat het draagvlak voor windenergie afneemt en gemeenten slechts vergunning verlenen tot een hoogte van 149 meter, waarbij de obstakelverlichting niet noodzakelijk is. In de landelijke projectgroep obstakelverlichting wordt door het ministerie van IenW en de ILT samen met het ministerie van EZK, de Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA) en provincies besproken hoe de hinder van de obstakelverlichting beperkt kan worden. Zo is het mogelijk om vastbrandende verlichting te gebruiken en kan de intensiteit van de verlichting als het meteorologische zicht goed is flink worden vermindert. De belangrijkste maatregel betreft echter het toepassen van naderingsdetectie, waarbij de verlichting uitgeschakeld kan worden als er geen luchtvaartuig in de buurt van het betreffende windpark is. De toepassing hiervan wordt nu landelijk uitgerold en dit geschiedt al vooruitlopend op formele regelgeving hierover in verband met het grote maatschappelijk belang van deze vorm van hinderreductie. Door de noodzakelijke instemming van de ILT met het toepassen van naderingsdetectie wordt de veiligheid van de luchtvaart gewaarborgd.

De beantwoording is ambtelijk afgestemd met EZK en binnen IenW met de directie DGMI en de ILT.

Toelichting

Verantwoordelijkheden

Als minister van IenW bent u verantwoordelijk voor de veiligheid van de burgerluchtvaart en obstakelverlichting op hoge windturbines draagt daar aan bij. De staatssecretaris van IenW is bezig met de uitwerking van omgevingsaspecten van windturbines in een AMvB, waaronder de externe veiligheid en hinderbeleving. De obstakelverlichting zorgt voor een verbetering van de externe veiligheid rond windturbines en met het toepassen van naderingsdetectie wordt de door omwonenden ervaren hinder van obstakelverlichting gereduceerd. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft belang bij de beperking van de hinder van obstakelverlichting op windturbines, omdat hierdoor het maatschappelijk draagvlak voor windenergie toeneemt.

Internationale context

De verplichting om hoge windturbines van obstakelverlichting te voorzien is vastgelegd in bijlage 14 van het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart (Trb. 1973, 109). Deze internationale verplichting heeft geen rechtstreekse werking, maar moet in de nationale wetgeving van de verdragsluitende staten geïmplementeerd worden. De Wet luchtvaart geeft geen grondslag voor het verplicht aanbrenge van obstakelverlichting op bouwwerken in Nederland. Daarom is aansluiting gezocht bij de regelgeving voor de ruimtelijke ordening via de Omgevingswet. Op dit moment wordt een voorstel voor deze bepalingen uitgewerkt in de AMvB Windturbines (een wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving en het

Datum

24 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/142828

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Luchtvaart

Afd. Luchtvaartveiligheid

Besluit kwaliteit leefomgeving), waarin regels zijn opgenomen voor de omgevingsaspecten van windturbines en windparken.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

De obstakelverlichting op hoge windturbines is noodzakelijk voor de veiligheid van de luchtvaart buiten de daglichtperiode. Door in Nederland ambitieus in te zetten op het mogelijk maken van het toepassen van naderingsdetectie bij windparken wordt veel onnodige hinder voor omwonenden voorkomen. De obstakelverlichting is immers alleen noodzakelijk als er een luchtvaartuig in de buurt van het windpark aanwezig is. Na Duitsland is Nederland het tweede land in Europa dat bepalingen voor het mogen toepassen van een systeem voor naderingsdetectie bij windparken heeft vastgelegd.

Door als ministerie van IenW actief mee te werken aan het reduceren van de hinder van obstakelverlichting op windparken wordt bijgedragen aan de maatschappelijke acceptatie van windenergie.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

24 mei 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/142828

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Luchtvaart

Afd. Luchtvaartveilighe d